

WZÓR UMOWY - na roboty budowlane

zawarta w dniu ..... - pomiędzy :

Administracją Domów Miejskich „ADM” Spółkę z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Śniadeckich 1, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000124375, gdzie przechowywana jest dokumentacja spółki o kapitale zakładowym 59.478.000 zł, w imieniu której działają:

- ..... - .....,

- ..... - .....,

zwanym dalej w tekście umowy „ZAMAWIAJĄCYM”

a,

.....
.....
.....
.....

zwanym/ą w dalszej treści umowy „WYKONAWCA”

*Niniejsza umowa jest konsekwencją zamówienia realizowanego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz następstwem wyboru przez Zamawiającego oferty wyłonionej w postępowaniu nr **32/PA/2018 na zadanie nr .....** - prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego.*

§ 1 Przedmiot umowy

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty budowlane obejmujące rozbiórkę :

zadanie Nr 1:

dwóch budynków przemysłowych, komina murowanego, nawierzchni betonowych oraz pozostałej części murowanego ogrodzenia znajdujących się na terenie nieruchomości przy ul. Grottgera w Bydgoszczy (działka nr 78, obręb 82) oraz odłączenie zasilania w rozdzielni głównej znajdującej się w budynku na działce nr 76/4 oznaczonym symbolem „s2” na załączniku graficznym i unieczynnienie kabla zasilającego oraz demontaż istniejącej instalacji elektrycznej na budynkach przeznaczonych do rozbiórki ;

zadanie Nr 2:

budynku mieszkalnego oficyny znajdującej się w podwórzu, do której dostęp odbywa się przez budynek frontowy przy ul. Jasnej 18 w Bydgoszczy (budynek oficyny jest budynkiem wolnostojącym, przyległym tylną ścianą do granicy działki),

na warunkach określonych w :

- specyfikacji istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami
- ofercie Wykonawcy z dnia .....

2. Zakres zamówienia obejmuje w szczególności :

- 1) wykonanie całego zakresu prac zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją projektową, decyzją pozwolenia na wykonanie prac rozbiórkowych oraz pozostałą dokumentacją techniczną
- 2) opracowanie projektu organizacji ruchu, uzyskanie zgody zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego na czas niezbędny do bezpiecznej rozbiórki budynku, poniesienie opłaty za zajęcie pasa drogowego (w przypadku wystąpienia takiej konieczności),
- 3) wykonanie przez geodetę działającego w imieniu Wykonawcy dokumentacji geodezyjnej powykonawczej i dostarczenie jej Zamawiającemu w 4 egzemplarzach (dla każdej nieruchomości objętej zakresem zamówienia)

- 4) złożenie do Miejskiej Pracowni Geodezyjnej, przez geodetę działającego w imieniu Wykonawcy, wniosku przygotowanego przez Zamawiającego o wprowadzenie zmiany w ewidencji gruntów i budynków wraz z załączoną do niego dokumentacją geodezyjną powykonawczą przygotowaną przez geodetę.
- 5) dostarczenie Zamawiającemu potwierdzenia złożenia przez geodetę (wykonawcę) w Miejskiej Pracowni Geodezyjnej wniosku o wprowadzenie zmiany w ewidencji gruntów i budynków oraz opracowanej przez niego dokumentacji geodezyjnej powykonawczej.

3. Przedmiot zamówienia opisują następujące załączniki do umowy:

- * projekt budowlany
- * decyzja pozwolenia na rozbiórkę nr ..... z dnia .....
- * specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych
- * przedmiary robót - załącznik nr ..... do SIWZ
- * mapa sytuacyjna nieruchomości z oznaczonymi budynkami do rozbiórki

4. Rodzaj prac, które Wykonawca zobowiązany jest wykonać w ramach niniejszej umowy określa dokumentacja, w tym projekt budowlano-wykonawczy, o której mowa w pkt.3. W przypadku rozbieżności między zakresem robót wynikających z przedmiarów robót a dokumentacją projektową wiążące są zapisy dokumentacji projektowej.

5. Przedmiary robót przekazane przez Zamawiającego, stanowiące załącznik do SIWZ i niniejszej umowy, mają wyłącznie pomocniczy charakter i nie zwalniają Wykonawcy z odpowiedzialności za uważne skalkulowanie zaoferowanego wynagrodzenia, na podstawie własnych przedmiarów sporządzonych na podstawie dokumentacji projektowej i wizji lokalnej. Załączone przedmiary robót określają ustalony przez Zamawiającego rodzaj robót do wykonania a wielkości w nich zawarte, określone na podstawie projektu, mają jedynie charakter pomocniczy.

6. Jeżeli w trakcie realizacji powstanie konieczność wykonania robót dodatkowych, których rozmiaru i przedmiotu Zamawiający nie był w stanie określić w momencie rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, Zamawiający może powierzyć ich wykonanie Wykonawcy, a Wykonawca będzie zobowiązany je wykonać, przy czym zasadność wykonania i zakres robót będą potwierdzone protokołem konieczności - zaakceptowanym i podpisanym przez obie Strony, a ustalenie wartości tych robót będzie uzgodnione przez strony przed ich rozpoczęciem.

Dla uniknięcia wątpliwości stwierdza się, że roboty, których rodzaj ujęto w przedmiarach robót stanowiących załączniki do niniejszej SIWZ, nie mogą być uznane za roboty dodatkowe ze względu na rozbieżności między ich ilością założoną w przedmiarze a wynikającą z dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, to jest konieczną do wykonania prac zgodnie z projektem i specyfikacją techniczną”.

Wykonawca nie może przystąpić do realizacji robót dodatkowych bez uprzedniego zgłoszenia Zamawiającemu konieczności ich wykonania i bez uprzedniego powierzenia ich wykonania oraz uzgodnienia warunków ich wykonania przez Zamawiającego, pod rygorem utraty prawa domagania się zapłaty dodatkowego wynagrodzenia z tytułu realizacji robót dodatkowych.

7. Z uwagi na ryczałtowy charakter wynagrodzenia udostępnione przez Zamawiającego przedmiary robót nie są podstawą wyceny robót, a stanowią jedynie materiał pomocniczy dla Wykonawcy. Ilości jednostek przedmiarowych podane w przedmiarach przekazanych przez Zamawiającego mają z założenia charakter wyłącznie orientacyjny, zaś Wykonawca zobowiązany jest wykonać roboty danego rodzaju w takiej ilości, w jakiej to okaże się rzeczywiście konieczne do wykonania przedmiotu zamówienia, bez prawa do dodatkowego wynagrodzenia.

Ani ujawnienie się w toku realizacji robót różnic między ilością robót założoną w przedmiarze robót a koniecznych faktycznie do wykonania lub faktycznie wykonanych, ani nawet pominięcie danego rodzaju robót w przedmiarze, jeśli konieczność ich wykonania można było przewidzieć na podstawie projektu, specyfikacji technicznych, bądź wizji lokalnej, nie może stanowić podstawy dla domagania się od Zamawiającego podwyższenia wynagrodzenia, ani tym bardziej dla odmowy ich wykonania.

8 Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy zgodnie dokumentacją projektową, zasadami wiedzy technicznej oraz przepisami regulującymi przedmiotową problematykę, a w szczególności wynikającymi z:

- a) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. , poz.1332 z późn. zm.)
- b) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bhp podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003.47.401).5) w trakcie realizacji prac Wykonawca jest zobowiązany do zachowania przepisów BHP oraz ograniczenia uciążliwości prowadzenia robót. Wykonawca winien we własnym zakresie zabezpieczyć zasilanie placu budowy.

9. Wymienione w komplecie dokumentacji nazwy własne wyrobów/materiałów/urządzeń wskazujące na konkretnego producenta są wyłącznie przykładem ich użycia przy realizacji przedmiotu zamówienia i świadczą o jakości wyrobów/materiałów/urządzeń i nie należy ich traktować jako zobowiązujących, gdyż w żaden sposób nie wiążą one wykonawcy, a Zamawiający dopuszcza zastosowanie wyrobów/materiałów/urządzeń równoważnych o parametrach nie gorszych niż te, na które wskazują zastosowane nazwy.

10. Wykonawca zapewnia materiały i urządzenia niezbędne do wykonania przedmiotu umowy, posiadające aktualne atesty i certyfikaty pozwalające na ich stosowanie. Materiały użyte do wykonania zamówienia muszą być dopuszczone do obrotu w krajach UE zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2014r., poz.883 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi i do powszechnego stosowania w budownictwie.

11. Transport materiałów na plac budowy (miejsce wykonania zamówienia) oraz dostarczenie i eksploatacja maszyn i urządzeń niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia obciążają Wykonawcę.

12. Wykonawca w razie wytworzenia odpadów jest zobowiązany do postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz.21 z późn. zmianami)

13. Zamawiający, mając na uwadze, że jeżeli w jakimkolwiek miejscu specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz jej załącznikach tj. projektach, opisach technicznych, przedmiarach robót, rysunkach oraz specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych zostały wskazane nazwy producenta, nazwy własne, znaki towarowe, patenty lub pochodzenie materiałów czy urządzeń służących do wykonania robót budowlanych będących przedmiotem zamówienia – dopuszcza możliwość zastosowania materiałów i urządzeń równoważnych.

Oznacza to, że przewidziane przez wykonawcę do zastosowania na etapie realizacji robót materiały i urządzenia powinny spełniać parametry określone w dokumentacji przetargowej postępowania i nie powinny być gorsze od jej założeń (równe lub lepsze). Zamawiający dopuszcza wszelkie rynkowe odpowiedniki o parametrach równych lub lepszych niż wskazane. Ciężar udowodnienia, że materiał (wyrób) jest równoważny w stosunku do wymogu określonego przez zamawiającego spoczywa na wykonawcy. W takim wypadku wykonawca musi przedłożyć odpowiednie dokumenty opisujące parametry techniczne, wymagane prawem certyfikaty i inne dokumenty dopuszczające dany materiał (wyrób) do użytkowania oraz pozwalające jednoznacznie stwierdzić, że są one rzeczywiście równoważne.

14. Przedmiot zamówienia obejmuje wszelkie prace niezbędne z punktu widzenia sztuki budowlanej i obowiązujących przepisów do zrealizowania przedmiotu umowy. Przedmiot umowy obejmuje również wszystko to co z technicznego punktu widzenia jest i okaże się niezbędne do zrealizowania niniejszego zamówienia.

15. Przyjmuje się, iż Wykonawca w celu prawidłowej oceny zakresu prac niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy przeprowadził wizję lokalną miejsca realizacji przedmiotu umowy i skalkulował własne wynagrodzenie ryczałtowe z uwzględnieniem ryzyka orientacyjnego charakteru przedmiaru robót.

16. Wszystkie dokumenty (SIWZ z załącznikami, w tym w szczególności dokumentacja projektowa oraz oferta wykonawcy) o których mowa w niniejszej umowie stają się przez samo ich przywołanie integralną częścią niniejszej umowy.

17. W zakresie wzajemnego współdziałania przy realizacji przedmiotu umowy strony zobowiązują się działać niezwłocznie przestrzegając obowiązujących przepisów i ustalonych zwyczajów. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z przedmiarem robót, specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót, specyfikacją istotnych warunków zamówienia, dokumentacją techniczną i projektową oraz pozostałą dokumentacją przetargową i uznaje je za podstawę do realizacji przedmiotu niniejszej umowy.

18. Dodatkowe warunki realizacji zamówienia :

1) z uwagi na możliwość występowania jeży na terenie działki, na której prowadzone będą roboty rozbiórkowe, Wykonawca zobowiązany jest dokonać sprawdzenia terenu przed przystąpieniem do realizacji robót pod kątem występowania osobników jeży i powiadomić o tym Zamawiającego. Ponadto wykonawca zobowiązany jest powiadomić każdorazowo Zamawiającego, w przypadku stwierdzenia obecności jeża/y już w trakcie prowadzenia robót rozbiórkowych.

2) roboty rozbiórkowe należy prowadzić zgodnie z dokumentacją projektową, wytycznymi inspektora nadzoru, decyzją pozwolenia na rozbiórkę, zachowując przepisy Prawa budowlanego, bezpieczeństwa i higieny pracy, ustawy o ochronie środowiska i utrzymaniu porządku i czystości w gminie, zgodnie ze sztuką budowlaną.

3) Wykonawca jako „wytwórca odpadów” zobowiązany jest do postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14.12.2012 r. „o odpadach” (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 1987), a w szczególności jest odpowiedzialny i zobowiązany do gospodarowania tymi odpadami. Wykonawcy przysługiwać będzie własność tychże odpadów i będzie on uprawniony do czerpania ewentualnych korzyści z odzysku tychże odpadów, dokonywanego zgodnie z przepisami obowiązującego w tym zakresie prawa, w tym do wykorzystywania materiałów z odzysku ww. odpadów, co winien uwzględnić w cenie oferty.

4) materiały i odpady z rozbiórki oraz z realizacji pozostałych robót, stanowią własność Wykonawcy i mają zostać przez Wykonawcę wywiezione z budowy i zagospodarowane lub poddane utylizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań odnośnie robót związanych z powstawaniem odpadów zawierających azbest.

5) Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt zorganizuje teren budowy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

6) Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za właściwe wykonywanie robót, zapewnienie warunków bezpieczeństwa oraz metody organizacyjno-techniczne stosowane na budowie oraz ma obowiązek opracować plan BIOZ.

7) Wykonawca zobowiązany jest w ramach ustalonego wynagrodzenia ofertowego do usunięcia i wywiezienia zalegających na terenie nieruchomości, na którym usytuowaną są rozbierane budynki: śmieci i innych nieczystości – po wykonanych pracach rozbiórkowych. Zamawiający nie wskazuje miejsca składowania gruzu, drewna i pozostałych odpadów z rozbiórki.

8) Wykonawca w ramach wynagrodzenia ofertowego zobowiązany jest również do wykonania mapki geodezyjnej powykonawczej (w ilości 4 szt.) przez uprawnionego geodetę oraz złożenia w imieniu Zamawiającego wniosku do Miejskiej Pracowni Geodezyjnej o wprowadzenie zmiany w ewidencji gruntów i budynków (wraz z wykonaną mapką). Stosowne pełnomocnictwo oraz wnioski (przygotowane przez Zamawiającego) zostaną przekazane Wykonawcy w dniu protokolarnego odbioru robót rozbiórkowych. Zamawiający informuje, że dokumentacja geodezyjna powykonawcza winna być sporządzona przez uprawnionego geodetę – działającego na zlecenie wykonawcy, w imieniu Zamawiającego.

§ 2

Termin realizacji umowy

Termin wykonania całego zakresu zamówienia (obejmującego zarówno wykonanie całości robót rozbiórkowych i pozostałych robót budowlanych oraz wykonanie dokumentacji geodezyjnej powykonawczej i złożenie do MPG wniosku o wprowadzenie zmian w ewidencji gruntów i budynków: **60 dni od daty zawarcia umowy**

§ 3

Przekazanie placu budowy

1. Wykonawca zobowiązany jest w terminie **3 dni** od daty zawarcia umowy zgłosić Zamawiającemu (inspektorowi nadzoru ADM) gotowość przejęcia placu budowy oraz dostarczyć następujące dokumenty:

a) kserokopia (potwierdzona za zgodność z oryginałem przez wykonawcę) uprawnień budowlanych kierownika robót wskazanego przez Wykonawcę do realizacji zamówienia wraz z aktualnym zaświadczeniem o przynależności do właściwej Izby Inżynierów Budownictwa – w ilości 2 egzemplarzy.

b) oświadczenie o pełnieniu funkcji kierownika robót złożony przez kierownika robót wskazanego przez wykonawcę do realizacji niniejszego zamówienia - w ilości 2 egzemplarzy .

2. W wyznaczonym przez siebie terminie, nie dłuższym niż **7 dni** od daty zgłoszenia Wykonawcy dokonanego stosownie do ust.1., Zamawiający dokona stosownego zgłoszenia do organu nadzoru budowlanego i przekaże protokolarnie Wykonawcy plac budowy. Formalne przekazanie placu budowy odbywa się w obecności inspektora/inspektorów nadzoru „ADM” i wykonawcy, przy udziale kierownika/kierowników robót po stronie Wykonawcy.

3. Niestawiennictwo kierownika robót wykonawcy lub brak dokumentów, o których mowa w ust.1 - stanowi leżącą po stronie Wykonawcy przyczynę, dla której Zamawiający może wstrzymać się z przekazaniem Wykonawcy placu budowy.

4. W przypadku nie przekazania Wykonawcy placu budowy, w terminie o którym mowa w ust.2 z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający (inspektor nadzoru ADM) wyznaczy kolejny termin przekazania. Jeśli i w tym kolejnym terminie nie dojdzie do przekazania placu budowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający będzie uprawniony odstąpić od umowy w trybie natychmiastowym oraz domagać się zapłaty kary umownej, o której mowa w par.13 ust.2 pkt.1.

5. Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt zobowiązany jest do zagospodarowania miejsca realizacji robót zgodnie z rozdziałem 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

6. Zamawiający zobowiązuje się wskazać miejsce poboru wody. Wykonawca we własnym zakresie zabezpieczy zasilanie miejsca realizacji przedmiotu umowy. W uzasadnionych przypadkach Zamawiający może wskazać miejsce poboru energii. Koszty zużycia przez Wykonawcę wody, energii, ewentualnie innych mediów, ponosi Wykonawca.

7. Wykonawca przed rozpoczęciem prac uzgodni z właściwym Rejonem Obsługi Mieszkańców ADM przy udziale inspektora nadzoru „ADM” w formie pisemnej sposób rozliczenia za pobór wody i energii elektrycznej zużytej przez Wykonawcę w okresie wykonywania roboty oraz w razie potrzeby wskaże konieczność zamontowania podliczników poboru mediów.

8. Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt zdemontuje po zakończeniu robót swoje zaplecze, jak również uporządkuje miejsce realizacji robót oraz będzie ponosił koszty utrzymania i konserwacji wszelkich urządzeń, obiektów tymczasowych, dróg dojazdowych i montażowych.

§ 4

1. Do kontaktu z Wykonawcą w trakcie realizacji niniejszej umowy i odbioru końcowego robót– Zamawiający wyznacza następujące osoby:

a) ..... - tel. ....

b) ..... - tel. ....

2. Inspektor nadzoru „ADM” działa w granicach umocowania nadanego mu przez Zamawiającego.

3. Kierownik Działu Remontów i Inwestycji „ADM” może wyznaczyć inne osoby, niż wskazane w ust.1.

4. Wykonawca oświadcza, że wyznaczona przez niego do realizacji zamówienia osoba, która pełnić będzie funkcję kierownika robót danej branży, o której powiadomił Zamawiającego – posiada wymagane uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności, zgodnie z warunkami określonymi przez Zamawiającego w SIWZ oraz aktualne zaświadczenie o przynależności do właściwej Izby Inżynierów Budownictwa. Osoba ta jest również upoważniona przez Wykonawcę do odbierania zawiadomień i innych oświadczeń kierowanych do Wykonawcy w związku z realizacją niniejszej Umowy.

5. Wyznaczony przez Wykonawcę kierownik robót – zobowiązany jest przynajmniej jeden raz w tygodniu, w terminie uzgodnionym z inspektorem nadzoru ADM danej branży, z minimum 2-dniowym wyprzedzeniem, stawić się osobiście w miejscu realizacji robót, celem dokonania oględzin i określenia stopnia zaawansowania robót.

§ 5

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy zgodnie z: zasadami wiedzy technicznej, przepisami regulującymi przedmiotową problematykę, a w szczególności wynikającymi z :

- 1) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. , poz.1332 z późn. zm.)
- 2) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011.237.1419),
- 3) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U.2004.92.880 z późn. zm.),
- 4) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008.25.150 z późn. zm.),
- 5) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2004.71.649) i późniejszymi zmianami ogłoszonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. (Dz. U. 2010.162.1089),
- 6) rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. 2005.216.1824),
- 7) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bhp podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U.2003. 47. 401).

2. Wykonawca zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania inspektora nadzoru o stwierdzonym występowaniu gatunków chronionych, o których mowa w rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2011.237.1419) i nie doprowadzania do sytuacji w, których giną, są płoszone oraz niepokojone ptaki i nietoperze a także niszczone ich siedliska.

3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych i przy użyciu własnych narzędzi, urządzeń i sprzętu. Wykonawca zapewnia materiały i urządzenia niezbędne do wykonania przedmiotu umowy, posiadające aktualne atesty i certyfikaty pozwalające na ich stosowanie. Materiały użyte do wykonania zamówienia muszą być dopuszczone do obrotu w krajach UE zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2004r., Nr 92, poz.881 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi i do powszechnego stosowania w budownictwie.

4. Materiały, o których mowa w ust.3 powinny odpowiadać wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie a także wymaganiom określonym w umowie, jej załącznikach i zatwierdzonej dokumentacji.

5. Na każde żądanie Zamawiającego (inspektora nadzoru) Wykonawca obowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów stosowny i prawem wymagany dokument (np. aprobatę techniczną, europejską aprobatę techniczną, krajową deklarację zgodności, znak budowlany itp. dokumenty). Zamawiający ma prawo żądać wstrzymania użycia danego materiału do czasu okazania się przez Wykonawcę stosownym dokumentem dopuszczającym ten materiał do obrotu i zastosowania.

6. Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania na żądanie Zamawiającego jakości robót wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia ciężaru i ilości zużytych materiałów.

§ 6

1. Wykonawca w razie wytworzenia odpadów jest zobowiązany do postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14.12.2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. , poz. 21) a w szczególności jest odpowiedzialny i zobowiązany do gospodarowania (w tym wywozu, utylizacji, składowania) tymi odpadami.

2. Wykonawca zrealizuje prace w sposób zapewniający spełnienie wymagań dotyczących poszanowania uzasadnionych

interesów osób trzecich występujących w obszarze oddziaływania, a w szczególności jest zobowiązany chronić:

- przed pozbawieniem możliwości korzystania z kanalizacji, gazowej, energii elektrycznej i ciepłej oraz środków łączności,
- istniejące uzbrojenie terenu w trakcie robót budowlanych,
- przed uciążliwościami powodowanymi przez hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne i promieniowanie – roboty budowlane prowadzić w sposób nie powodujący uciążliwości wywołanych przez ww. czynniki, a także nie dopuszczać do zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody.

3. Wykonawca zobowiązuje się do informowania ustnego i pisemnego z odpowiednim wyprzedzeniem użytkowników/mieszkańców o planowanych robotach związanych z przedmiotem umowy. Informacja pisemna Wykonawcy musi być poddana weryfikacji (zatwierdzeniu) Zamawiającego, potwierdzanej stosowną pieczęcią właściwego Rejonu Obsługi Mieszkańców, a ponadto powinna zawierać: termin rozpoczęcia i zakończenia prac, nazwę Wykonawcy, numery telefonu kierownika robót i inspektora nadzoru

§ 7

Ubezpieczenie

1. Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia odpowiednich umów ubezpieczeniowych od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej związanej z przedmiotem zamówienia na sumę nie mniejszą niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych), w tym z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z wykonywaniem przedmiotu umowy oraz za szkody i następstwa nieszczęśliwych wypadków wyrządzone osobom trzecim.

2. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 musi obowiązywać przez cały okres trwania umowy. W przypadku upływu terminu ubezpieczenia przed dniem zakończenia niniejszej umowy, Wykonawca musi przedłużyć termin ubezpieczenia do czasu zakończenia umowy i natychmiast przedłożyć Zamawiającemu do wglądu wraz z dowodem opłacenia składek, nie później niż w dniu wygaśnięcia dotychczasowego ubezpieczenia.

3. Jeżeli Wykonawca nie zrealizuje obowiązku wynikającego z ust.2 Zamawiającemu przysługiwać będzie prawo odstąpienia od umowy z winy Wykonawcy. W takim przypadku Zamawiający uprawniony będzie do naliczenia kary umownej za odstąpienie od umowy, zgodnie z par. 13 ust.2 pkt.1).

§ 8

(zapis § 8 zawiera postanowienia alternatywne, odpowiednio do przypadku wykonywanie zamówienie siłami własnymi, konsorcjum lub /i będzie korzystał z podwykonawców)

*1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać siłami własnymi pełen zakres rzeczowy robót.

*2. Przedmiot umowy zostanie wykonany siłami wykonawców, uczestników konsorcjum związanych umową konsorcjalną. Wykonawcy/uczestnicy konsorcjum ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie przedmiotu umowy. Wykonawcy/uczestnicy konsorcjum są solidarnymi wierzycielami Zamawiającego, w konsekwencji czego zapłata wynagrodzenia na rzecz któregośkolwiek z nich, skutkuje wygaśnięciem długu wobec pozostałych. Zamawiający związany jest wszakże wskazaniem rachunku właściwego dla zapłaty całości, lub poszczególnych części wynagrodzenia, jeśli wskazanie takie dokonane zostało zgodnie przez wszystkich wykonawców / uczestników konsorcjum.

*3. Wykonawca wykona zakres robót: ..... przy pomocy podwykonawcy. Wykonawca odpowiada za działania podwykonawcy, jak za działania własne. Zastosowanie znajduje regulacja art. 647 § 2 k.c.

§ 9

Podwykonawstwo

1. Wykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

2. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.

3. Zamawiający w terminie 14 dni od daty otrzymania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, ma prawo zgłaszać pisemne zastrzeżenia do projektu umowy:

- a) niespełniającej wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówieni
- b) gdy przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust.2.

4. Niezgłoszenie przez Zamawiającego pisemnych zastrzeżeń do otrzymanego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 3, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.

5. Wykonawca jest obowiązany przedłożyć zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od daty jej zawarcia.

6. Zamawiający w terminie 14 dni od daty otrzymania kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, o której mowa w ust. 5 ma prawo zgłosić pisemny sprzeciw do tej umowy.

7. Nie zgłoszenie przez Zamawiającego pisemnego sprzeciwu do otrzymanej umowy na podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 6, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.

8. Wykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jako niepodlegający niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł.

9. Umowa o podwykonawstwo winna zawierać regulacje spójne i niekolidujące z postanowieniami niniejszej umowy oraz określać w szczególności:

- 1) dokładny zakres świadczeń powierzony do realizacji podwykonawcy,
- 2) zasady odbiorów świadczeń wykonanych przez podwykonawcę,
- 3) wysokość i podstawę zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia dla podwykonawcy,
- 4) termin i warunki zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy,
- 5) tryb i zasady zawierania oraz wymagania dotyczące treści umów z dalszymi podwykonawcami, zapewniające realizację przez Zamawiającego uprawnień i obowiązków wobec dalszych podwykonawców wynikających z § 9-11 niniejszej umowy, w tym obowiązek przedkładania Zamawiającemu projektów umów oraz poświadczonych kopii zawartych umów z podwykonawcami,
- 6) uprawnienia Zamawiającego i Wykonawcy do bezpośredniej zapłaty podwykonawcy i dalszym podwykonawcom ich wynagrodzenia.

10. Wykonawca odpowiada wobec Zamawiającego za spójność postanowień umowy zawartej z podwykonawcą z niniejszą umową i ponosi ryzyko zaistniałych niezgodności. Strony stwierdzają, że brak zastrzeżeń lub sprzeciwu Zamawiającego co do umowy z podwykonawcą nie zwalnia Wykonawcy z powyższej odpowiedzialności wobec Zamawiającego.

11. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także do umów o dalsze podwykonawstwo.

12. Pozostałe warunki dotyczące podwykonawstwa:

- 1) Wykonawca jest zobowiązany do koordynowania prac realizowanych przez podwykonawców i dalszych podwykonawców;
- 2) Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy, w tym za prace, które wykonuje przy pomocy podwykonawców lub dalszych podwykonawców;
- 3) Zamawiającemu przysługuje prawo żądania od wykonawcy zmiany podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, jeżeli ten realizuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z postanowieniami niniejszej umowy i przepisami obowiązującego prawa.

§ 10.

Zapłata bezpośrednia

1. Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego pod wykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.1, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.

3. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.

4. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, Wykonawca ma prawo w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, lecz nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji, zgłosić pisemnie uwagi dotyczące zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 1.

5. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust.4. w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może :

- 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
- 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
- 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.

6. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust.1, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.

§ 11. Wynagrodzenie

1. Strony ustalają, że obowiązującą ich formą wynagrodzenia jest wynagrodzenie ryczałtowe (art.632 K.c.).
2. Zgodnie z ofertą Wykonawcy całkowite wynagrodzenie ryczałtowe wyraża się kwotą netto ..... zł, (słownie: .....). Całkowite wynagrodzenie brutto, powiększone o podatek od towarów i usług w obowiązującej stawce 23%, stanowi zatem kwotę ..... zł (słownie .....).
3. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust.2, obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy, w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu należytego oszacowania wszystkich kosztów realizacji zamówienia. Niedośzacowanie, pominięcie lub brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy, nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego, ustalonego w ust.2.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany wynagrodzenia ryczałtowego, z powodu:
  - a) wykonania robót zamiennych (w tym związanych ze zmianą materiału budowlanego) w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową
  - b) wykonania robót dodatkowych
  - c) ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy (roboty zaniechane)
5. Strony postanawiają, że zapłata wynagrodzenia nastąpi jednorazowo, na podstawie faktury wystawionej przez Wykonawcę po wykonaniu i odbiorze całości umówionego świadczenia. Podstawę do wystawienia faktury stanowi podpisany bez zastrzeżeń przez właściwego inspektora nadzoru „ADM” „końcowy protokół odbioru robót”.

6. UWAGA:

Roboty wykonywane przez Wykonawcę dotyczą budynku stanowiącego własność Miasta Bydgoszczy, z powierzenia i na rzecz którego działa Zamawiający. W konsekwencji przy rozliczeniu wynagrodzenia należnego Wykonawcy, który z punktu widzenia Miasta Bydgoszcz ma status podwykonawcy za wykonanie przedmiotu zamówienia, o którym mowa w §1 umowy, zastosowanie ma procedura tzw. „odwrotnego obciążenia VAT”, zgodnie z przepisami art.17 ust.1 pkt.7 ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11.03.2004 r. (tekst jedn. Dz. U. Z 2017r., poz. 1221). Oznacza to, iż Wykonawca będzie wystawiał faktury VAT obejmujące wyłącznie wartość netto wynagrodzenia, nie naliczając podatku od towarów i usług.

Roboty będące przedmiotem niniejszej Umowy będą prowadzić do powstania obowiązku podatkowego po stronie Zamawiającego (zgodnie z aktualnymi przepisami, tj. zgodnie z art.17 ust. 1 pkt 8 i ust. 1h ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług). Zamawiający zobowiązany jest do naliczenia i rozliczenia podatku należnego VAT od wynagrodzenia netto przysługującego Wykonawcy. Powyższe zasady ulegają automatycznej modyfikacji odpowiednio do ewentualnej zmiany przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.

7. Strony postanawiają, że wynagrodzenie płatne będzie w terminie 30 dni licząc od daty doręczenia Zamawiającemu faktury wystawionej zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy. Jeżeli jednak termin zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przypadałby później niż termin zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy wynikający ze zdania poprzedzającego, Zamawiający uprawniony jest wstrzymać się z zapłatą części wynagrodzenia należnego Wykonawcy, odpowiadającej kwocie istniejącego lecz jeszcze niewymagalnego wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, do czasu przedłożenia dowodu dokonania zapłaty tego wynagrodzenia.

8. Wykonawca do każdej doręczanej Zamawiającemu faktury zobowiązany jest dołączyć dowody zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, w szczególności pisemne oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców, potwierdzające zapłatę wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcom i dalszym podwykonawcom w związku z realizacją świadczeń będących przedmiotem niniejszej umowy. Ponadto Wykonawca zobowiązany jest złożyć wraz z fakturą swoje pisemne oświadczenie o wysokości i terminie wymagalności wynagrodzenia należnego wszystkim zatrudnionym podwykonawcom oraz dalszym podwykonawcom.

Zapłata wynagrodzenia należnego Wykonawcy dokonana będzie na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany w jego fakturze, za wyjątkiem kwoty odpowiadającej sumie wymagalnych i niewymagalnych zobowiązań z tytułu wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, w odniesieniu do których Wykonawca nie przedłożył

dowodów ich zapłaty, których płatność Zamawiający uprawniony jest dokonać bezpośrednio stosownie do § 10 lub wstrzymać stosownie do ust.7.

§ 12.

1. Niezależnie od obowiązków wymienionych w § 1 umowy, Wykonawca przyjmuje na siebie następujące obowiązki szczególne:

- 1) zapewnienia specjalistycznego kierownictwa robót budowlanych;
- 2) stosowania się do zaleceń osoby sprawującej nadzór ;
- 3) informowania inspektora nadzoru ADM (danej branży), z co najmniej 2-dniowym wyprzedzeniem, o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu oraz terminie odbioru robót zanikających;
- 4) w wypadku zniszczenia lub uszkodzenia modernizowanego obiektu, rezultatów robót budowlanych, ich części bądź urządzeń w toku realizacji umowy – naprawienia ich i doprowadzenia do stanu poprzedniego.

2. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art.22 par.1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014r., poz.1502, z późn. zm.).

2.1. Przedmiotowy obowiązek dotyczy w szczególności osób, które będą wykonywały roboty rozbiórkowe i roboty ziemne, w tym czynności takie jak: demontaż instalacji zewnętrznych i wewnętrznych, roboty ziemne (wykopy, plantowanie ręczne gruntu), rozbiórka elementów konstrukcyjnych obiektów (ściany, stropy, dach, fundamenty), demontaż stolarki otworowej, demontaż muru oporowego, wykonanie i montaż ogrodzenia itp. - które winny być zatrudnione na podstawie umów o pracę.

UWAGA:

dopuszcza się zatrudnianie w powyższym zakresie na podstawie umów o pracę na czas określony lub nieokreślony albo zastępstwo w zakresie i na zasadach, w jakich stosowanie takich umów dopuszcza kodeks pracy, w pełnym lub częściowym wymiarze czasu pracy. Wykonawca zobowiązany jest ponadto zawrzeć w każdej umowie o podwykonawstwo stosowne zapisy zobowiązujące podwykonawców do zatrudniania na umowę o pracę wszystkich osób, które wykonują prace w sposób określony w art.22 par.1 Kodeksu pracy.

2.2) Obowiązek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nie dotyczy osób, które będą kierowały robotami objętymi zamówieniem, a które mogą być zatrudnione przez Wykonawcę w także ramach innych stosunków prawnych dopuszczonych przez prawo.

2.3) W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec wykonawcy odnośnie spełniania przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w pkt.2.1) czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:

- a) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny
- b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów
- c) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia (robót)

2.4) W trakcie realizacji zamówienia, każdorazowo na wezwanie Zamawiającego, we wskazanym w tym wezwaniu terminie – nie krótszym jednak niż 3 dni robocze – wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu poniżej wskazane dowody, zgodnie z treścią wezwania Zamawiającego:

a) oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego; Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte żądaniem Zamawiającego czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiar etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy

b) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę kopię umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopie umów o pracę winny być zanonimizowane w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Informacje takie jak: nazwa pracodawcy, imię i nazwisko pracownika, data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania i nie podlegają anonimizacji.

c) druki RCA dotyczące każdego pracownika (zanonimizowane zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych tj. zawierające tylko imię i nazwisko pracownika, wymiar czasu pracy i kod tytułu ubezpieczenia)

2.5) Wykonawca zobowiązuje się zapewnić możliwość weryfikacji tożsamości osób (pracowników) faktycznie wykonujących pracę, przy każdorazowej obecności na miejscu wykonywania robót inspektora nadzoru ADM.

2.6) Naruszenie przez wykonawcę lub jego podwykonawcę któregoś z powyższych zobowiązań uprawnia Zamawiającego do odstąpienia od umowy (z winy Wykonawcy), po upływie dodatkowego terminu wyznaczonego na usunięcie tych naruszeń. Niezłożenie przez wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez niego dowodów (dokumentów i oświadczeń), traktowane będzie jako niespełnienie przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w pkt.2.1) czynności.

2.7) W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

2.8) Kopie umów o pracę oraz pozostałe dokumenty potwierdzające zatrudnienie, o których mowa w pkt.2.4) powinny być zanonimizowane przez Wykonawcę w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez adresów zamieszkania, bez numerów PESEL pracowników). Informacje takie jak: imię i nazwisko pracownika, nazwa pracodawcy, data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę, termin obowiązywania umowy, wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania.

§ 13.

Kary umowne

1. Strony postanawiają, że podstawową obowiązującą je formą odszkodowania będą kary umowne.

2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:

- 1) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od Wykonawcy w wysokości **20%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2,
- 2) z tytułu zwłoki w wykonaniu określonego w § 1 przedmiotu umowy w stosunku do terminu określonego w § 2, w wysokości **0,4%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy dzień zwłoki,
- 3) z tytułu zwłoki w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za wady, w wysokości **0,2%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy dzień zwłoki liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,
- 4) z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom, w wysokości **0,2%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy taki stwierdzony przypadek,
- 5) z tytułu nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany, w wysokości **0,2%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy taki stwierdzony przypadek,
- 6) z tytułu nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości **0,2%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy taki stwierdzony przypadek,
- 7) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego zgodnie z art.143 b ust.9 ustawy Prawo zamówień publicznych, w wysokości **0,2%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2, za każdy taki stwierdzony przypadek.

3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne za:

- 1) niezasadnioną zwłokę w przeprowadzeniu odbioru – w wysokości 50,00 zł za każdy dzień zwłoki licząc od następnego dnia po terminie, w którym odbiór miał być przeprowadzony ;
- 2) odstąpienie od umowy z winy leżącej po stronie Zamawiającego, w wysokości **20%** wynagrodzenia całkowitego brutto, o którym mowa w § 11 ust.2.

4. Zamawiający zastrzega sobie prawo do odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.

§ 14

Odbiór końcowy robót

1. Strony postanawiają, że przedmiotem odbioru końcowego będzie całość wykonanych robót budowlanych (rozbiórkowych i pozostałych robót towarzyszących) objętych zakresem przedmiotowym niniejszej umowy wraz z dokumentacją geodezyjną powykonawczą. Procedura odbioru odbywa się w obecności inspektora/inspektorów nadzoru po stronie Zamawiającego oraz wykonawcy i kierownika/kierowników robót po stronie Wykonawcy.

2. Wykonawca (kierownik robót) stosownym pismem zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru.

3. Zamawiający (inspektor nadzoru) wyznaczy termin odbioru przedmiotu umowy i dokona odbioru w ciągu 7 dni od daty zawiadomienia go pisemnie o osiągnięciu gotowości do odbioru, zawiadamiając o tym Wykonawcę.

4. Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:

- 1) jeżeli wady są istotne lecz nadają się do usunięcia, może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad,
- 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to jeżeli umożliwiają one użytkowania przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie, jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu odbioru po raz drugi.

5. Strony postanawiają, że z czynności odbioru końcowego będzie spisany protokół odbioru końcowego zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, a w szczególności:

- a) oznaczenie miejsca sporządzenia protokołu,
- b) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności odbioru,
- c) oznaczenie osób uczestniczących w odbiorze i charakteru w jakim uczestniczą w tej czynności,
- d) wymienienie dokumentów przygotowanych przez Wykonawcę i dokumentów przekazanych Zamawiającemu przy odbiorze,
- e) wynik dokonanego sprawdzenia ilości i jakości robót podlegających odbiorowi, a w szczególności zgodności ich wykonania z umową, zasadami wiedzy technicznej i przepisami techniczno – budowlanymi,
- f) wymienienie ujawnionych wad lub drobnych usterek nie mających charakteru wad istotnych,
- g) decyzje Zamawiającego co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia oddawanego przez Wykonawcę przedmiotu umowy, co do terminu usunięcia ujawnionych wad, co do obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy za wady, które Zamawiający uznał jako nie nadające się do usunięcia lub co do powtórnego wykonania robót,
- h) oświadczenia i wyjaśnienia Wykonawcy i osób uczestniczących w odbiorze,
- i) podpisy przedstawicieli Zamawiającego, Wykonawcy i osób uczestniczących.

6. Ujawnienie wady lub drobnej usterki przy odbiorze uzgodnionego przedmiotu umowy uprawnia Zamawiającego do wstrzymania zapłaty wynagrodzenia do czasu usunięcia wady lub usterki, przy czym jeżeli w protokole odbioru końcowego strony zgodnie określą wysokość kwoty wynagrodzenia zatrzymywanej do czasu usunięcia wady lub usterki, uprawnienie Zamawiającego do wstrzymania zapłaty ograniczać się będzie tylko do tak określonej części wynagrodzenia.

7. Protokół odbioru końcowego podpisany przez strony Zamawiający doręcza Wykonawcy w dniu zakończenia czynności odbioru – dzień ten stanowi datę odbioru.

8. Strony ustalają następujące postanowienia szczegółowe w sprawie procedury odbioru:

1) do obowiązków Wykonawcy należy skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu na dzień przed wyznaczonym terminem rozpoczęcia czynności odbiorowych wszelkich dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, a w szczególności:

- a) protokoły techniczne odbiorów międzyoperacyjnych
- b) niezbędne świadectwa kontroli jakości (atesty, certyfikaty)
- c) mapę geodezyjną powykonawczą w ilości 4 sztuki

2) Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego (inspektora nadzoru) o usunięciu wad oraz do żądania wyznaczenia terminu na odbiór zakwestionowanych uprzednio robót jako wadliwych.

3) Zamawiający może podjąć decyzję o przerwaniu czynności odbioru, jeżeli w czasie tych czynności ujawniono istnienie takich wad, które uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem – aż do czasu usunięcia tych wad.

4) W wypadku nie usunięcia wad w terminie wskazanym przez Zamawiającego w protokole odbioru robót, Zamawiającemu służy prawo do usunięcia wad na koszt Wykonawcy. W takim przypadku Zamawiający będzie uprawniony obciążyć Wykonawcę stosowną notą księgową i potrącić z wynagrodzenia Wykonawcy, równowartość wynagrodzenia Wykonawcy, któremu powierzył zastępcze wykonanie tych prac.

§ 15

Rękojmia, gwarancja

1. Strony postanawiają, iż odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy zostaje rozszerzona poprzez udzielenie gwarancji jakości.

2. Termin rękojmi i gwarancji wynosi **3 lata** licząc od daty odbioru końcowego ustalonej w protokole odbioru robót będących przedmiotem niniejszej umowy.

3. Wybór przysługujących Zamawiającemu uprawnień na podstawie jednego z wyżej wymienionych tytułów należy do Zamawiającego.

4. Zamawiający w razie stwierdzenia ewentualnych wad wykonanego przedmiotu umowy w okresie rękojmi i gwarancji jakości obowiązany jest do przedłożenia stosownej reklamacji najpóźniej w ciągu 30 dni od daty ujawnienia się wady wyznaczając termin na jej usunięcie. W ramach udzielonej rękojmi/gwarancji jakości Wykonawca zobowiązany jest usuwać wszelkie wady i usterki, które ujawnią się w terminie określonym w ust.2, chyba że wykaże, iż nie są one wynikiem niewłaściwego wykonania prac lub ich właściwości, w tym wadliwości użytych materiałów, technologii, urządzeń itp., lecz powstały na skutek działań i zdarzeń o charakterze zewnętrznym, takich jak niewłaściwe użytkowanie.

5. Wykonawca powinien udzielić odpowiedzi pisemnej na przedłożoną reklamację:

- 1) niezwłocznie – jednak nie później niż w ciągu 3 dni – jeżeli skutki ujawnionej wady zagrażają bezpieczeństwu życia, zdrowia, mienia,
  - 2) w innych przypadkach w ciągu 7 dni od daty otrzymania od Zamawiającego reklamacji.
6. Po bezskutecznym upływie ustalonych w ust.5 terminów, reklamacja uważana będzie za uznaną w całości zgodnie z żądaniem Zamawiającego, a jeżeli żądanie Zamawiającego nie zostanie spełnione w terminie przez niego wyznaczonym – Zamawiający uprawniony jest do wykonania zastępczego na koszt Wykonawcy.

§ 16

Zmiany umowy, zakresu świadczenia i terminu wykonania

1. Wynagrodzenie należne wykonawcy podlega automatycznej zmianie do zmiany wysokości podatku VAT obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego. W takim przypadku wysokość wynagrodzenia należnego wykonawcy ustalana jest każdorazowo z uwzględnieniem aktualnej stawki podatku VAT obowiązującej na dzień wystawienia faktury (powstania obowiązku podatkowego). W przypadku zmiany stawki podatku VAT wynagrodzenie Wykonawcy brutto zostanie zmniejszone bądź zwiększone w stosunku odpowiednim do zmiany wysokości podatku VAT, wynagrodzenie Wykonawcy netto (tj. bez podatku VAT) jest niezmiennie.

2. Do czasu zakończenia wykonywania prac Zamawiający ma prawo ograniczyć zakres, ilość prac jeszcze nie wykonanych. Zawiadomienie Wykonawcy wymaga zachowania formy pisemnej. W takim przypadku wynagrodzenie wykonawcy ulegnie odpowiedniemu pomniejszeniu o wartość prac zaniechanych na żądanie Zamawiającego. W związku z prawem Zamawiającego do zaniechania określonych robót, Wykonawcy nie przysługują żadne roszczenia z tytułu odstępnego, odszkodowania itp.

Ponadto Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych przedmiotami. Wartość robót zaniechanych będzie określana przez Zamawiającego na podstawie ceny (wartości) częściowej przypisanej do zaniechanej części robót w ofercie Wykonawcy, a jeśli to nie będzie możliwe, na podstawie minimalnej stawki roboczogodziny netto dla miasta Bydgoszczy podanej w ostatniej INFORMACJI O STAWKACH ROBOCIZNY KOSZTORYSOWEJ ORAZ CENACH PRACY SPRZĘTU BUDOWLANEGO IRS SEKOCENBUDU oraz na podstawie kosztów pośrednich, zysku i kosztów zakupu materiałów na poziomie średniej krajowej podanych w ostatniej INFORMACJI O STAWKACH ROBOCIZNY KOSZTORYSOWEJ ORAZ CENACH PRACY SPRZĘTU BUDOWLANEGO IRS SEKOCENBUDU. Powyższe stosuje się odpowiednio do rozliczania robót zamiennych.

3. Termin wykonania zamówienia ulega wydłużeniu w przypadku :

1) wystąpienia przeszkody o charakterze „siły wyższej” która uniemożliwia realizację świadczenia; pojęcie wystąpienia przeszkody o charakterze „siły wyższej” która uniemożliwia realizację świadczenia; pojęcie „siła wyższa” oznacza wydarzenia zewnętrzne, nieprzewidywalne, nieoczekiwane i poza kontrolą stron niniejszej umowy, występujące po podpisaniu umowy, a powodujące niemożliwość realizacji umowy w jej obecnym brzmieniu, przy czym Wykonawca może powołać się na zaistnienie siły wyższej tylko wtedy, gdy poinformuje w formie pisemnej Zamawiającego w ciągu 3 dni od dnia jej zaistnienia,

2) wystąpienia w trakcie realizacji zamówienia zmian przepisów prawa mając wpływ na zakres lub sposób realizacji zamówienia, co spowoduje konieczność dostosowania realizacji umowy do zmian tych przepisów;

3) wystąpienia niekorzystnych i trudnych do przewidzenia warunków atmosferycznych, a w szczególności: intensywnych opadów deszczu i niskich temperatur, uniemożliwiających wykonanie robót budowlanych zgodnie z wymogami technologii, przy czym Wykonawca może powołać się na zaistnienie niekorzystnych warunków atmosferycznych tylko wtedy, gdy poinformuje w formie pisemnej Zamawiającego w ciągu 3 dni od dnia ich zaistnienia;

4) braku możliwości realizacji świadczenia wskutek okoliczności i przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy, a w szczególności w przypadku wstrzymania robót budowlanych przez Zamawiającego lub konieczności usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej i/lub uzyskania zmiany pozwolenia na budowę, jeżeli przepisy prawa tego wymagają;

5) konieczności wykonania robót zamiennych na wniosek Zamawiającego

6) konieczności wykonania zamówienia dodatkowego, którego wykonanie stanie się konieczne, a wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego

7) wstrzymania prac budowlanych przez właściwy organ, odmowy wydania przez organy administracji lub inne podmioty wymaganych uzgodnień, zezwoleń, decyzji, z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę

8) gdy wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji państwowej, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność

UWAGA:

W przypadkach, o których mowa w ust.3. zmiana terminu wykonania zamówienia dokonuje się po pisemnym powiadomieniu zamawiającego przez wykonawcę o zaistnieniu powyższych okoliczności i potwierdzeniu ich wystąpienia przez Zamawiającego w formie spisane na tę okoliczność Protokołu Konieczności podpisanego przez inspektora nadzoru i przedkładanego do zatwierdzenia Zamawiającemu. Zmiana wymaga zawarcia aneksu do umowy. Termin realizacji ule-

gnie przedłużeniu o czas wstrzymania robót z wyżej wymienionych przyczyn (przeszkód) określony w Protokole Konieczności, nie dłuższy jednak niż czas ich trwania.

4. Jeżeli wystąpią wady dokumentacji projektowej, skutkujące koniecznością dokonania poprawek, zmian lub uzupełnień dokumentacji projektowej a ich konsekwencją będzie zmiana rozwiązań technicznych (technologicznych lub materiałowych) wykonania robót lub ich elementu a dokonywanie zmian w dokumentacji uniemożliwi lub istotnie wstrzyma realizację robót – zmianie może ulec odpowiednio sposób i termin realizacji robót oraz wynagrodzenie wykonawcy. Zmiana umowy w takim przypadku dokonuje się po pisemnym powiadomieniu zamawiającego przez wykonawcę o zaistnieniu powyższych okoliczności i potwierdzeniu ich wystąpienia przez Zamawiającego w formie spisanego na tę okoliczność Protokołu Konieczności podpisanego przez inspektora nadzoru i przedkładanego do zatwierdzenia Zamawiającemu. Zmiana wymaga zawarcia aneksu do umowy.

5. Zmiany sposobu realizacji zamówienia (zmiany technologiczne), w szczególności :

- 1) pojawienie się na rynku, części, materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy;
- 2) pojawienie się nowszej technologii wykonania przedmiotu zamówienia pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji zamówienia lub jego kosztów, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy;
- 3) konieczność realizacji zamówienia przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych niż wskazane w ofercie, dokumentacji projektowej lub technicznej, w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy;
- 4) konieczność realizacji zamówienia przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych, ze względu na zmiany obowiązującego prawa;
- 5) zmiany, o których mowa w pkt.1) – 3) nie mogą stanowić podstawy zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy;
- 6) zmiany, o których mowa w pkt.4) będą wprowadzane wyłącznie w zakresie umożliwiającym oddanie przedmiotu umowy do użytkowania, a Zamawiający może ponieść ryzyko zwiększenia wynagrodzenia z tytułu takich zmian, wyłącznie w kwocie równej zwiększonym z tego powodu kosztom;
- 7) w przypadku dostarczania w wyniku zmiany urządzeń lub materiałów, na które wymagane było posiadanie określonym prawem świadectw, certyfikatów lub innych podobnych zaświadczeń, takie świadectwa, certyfikaty lub zaświadczenia będą zawsze wymagane wobec urządzeń lub materiałów, zastępujących te proponowane w ofercie
- 8) każda ze wskazanych w pkt.1) – 4) zmian może być powiązana z obniżeniem wynagrodzenia wykonawcy.

6. Ponadto na wniosek wykonawcy, za zgodą Zamawiającego, wykonawca może:

- 1) dokonać zmiany podwykonawcy
- 2) wskazać innych zakres podwykonawstwa niż przedstawiony w ofercie
- 3) zrezygnować z udziału podwykonawcy w realizacji zamówienia
- 4) powierzyć wykonanie części zamówienia podwykonawcom, pomimo niewskazania w ofercie części zamówienia przeznaczonej do wykonania w ramach podwykonawstwa.

7. Fakt zaistnienia wskazanych powyżej okoliczności, uzasadniających wprowadzenie zmiany umowy, podlegać będzie każdorazowo ocenie Zamawiającego. Jeżeli Zamawiający uzna, że wskazane okoliczności nie są zasadne Wykonawca zobowiązany jest do realizacji zamówienia zgodnie z warunkami określonymi w SIWZ i zawartej przez strony umowie.

8. Zmiany, o których mowa niniejszym dziale, wymagają obopólnej zgody stron umowy. Zmiany dokumentowane będą przez strony stosownymi pisemnymi aneksami do umowy.

§ 17

1. Oprócz wypadków wskazanych w Kodeksie Cywilnym lub w ustawie Prawo Zamówień Publicznych, Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących sytuacjach:

- 1) ogłoszenie otwarcia likwidacji Wykonawcy,
- 2) zajęcie istotnych składników majątku Wykonawcy na mocy orzeczenia sądu, organu egzekucyjnego lub innego organu władzy publicznej,
- 3) opóźnienia w rozpoczęciu realizacji robót bez uzasadnionych przyczyn, jeżeli stan ten istnieje pomimo dodatkowego wezwania Zamawiającego,
- 4) Wykonawca przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 7 dni kalendarzowych,

2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy w szczególności, jeżeli Zamawiający:

- 1) odmawia bez uzasadnionej przyczyny odbioru i podpisania protokołu odbioru robót,
- 2) zawiadomi Wykonawcę, że wobec zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy – odstąpienie od umowy w tym wypadku może nastąpić w

terminie 30 dni od zawiadomienia.

3. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.

4. W wypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:

- 1) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wg stanu na dzień odstąpienia,
- 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane prace w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, którą obciąża przyczyna odstąpienia,
- 3) Wykonawca zgłosi do dokonania odbioru przez Zamawiającego roboty przerwane oraz roboty zabezpieczające, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca odpowiedzialności nie ponosi oraz niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 14 dni usunie z terenu budowy urządzenia jego zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione.

5. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy obowiązany jest do:

- 1) dokonania odbioru robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia i odebrane po odstąpieniu od umowy, przy czym wynagrodzenie to będzie ustalone na podstawie ceny (wartości) częściowej przypisanej do wykonanej części robót w ofercie Wykonawcy, a jeśli to nie będzie możliwe, na podstawie minimalnej stawki roboczogodziny netto dla miasta Bydgoszczy podanej w ostatniej INFORMACJI O STAWKACH ROBOCIZNY KOSZTORYSOWEJ ORAZ CENACH PRACY SPRZĘTU BUDOWLANEGO IRS SEKOCENBUDU oraz na podstawie kosztów pośrednich, zysku i kosztów zakupu materiałów na poziomie średniej krajowej podanych w ostatniej INFORMACJI O STAWKACH ROBOCIZNY KOSZTORYSOWEJ ORAZ CENACH PRACY SPRZĘTU BUDOWLANEGO IRS SEKOCENBUDU - zastrzega się jednak, że w przypadku gdy odstąpienie nastąpiło z przyczyn obciążających Wykonawcę, tak określone wynagrodzenie będzie dodatkowo obniżone o 10% (niezależnie od naliczenia kary umownej z tytułu odstąpienia);
- 2) przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór miejsca realizacji robót.

§ 18

Zamawiający nie wymaga zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

§ 19

W sprawach nie uregulowanych w niniejszej umowie będą miały zastosowanie właściwe przepisy Kodeksu cywilnego, a w sprawach procesowych przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 20

1. W wypadku powstania sporu powstałego w związku z niniejszą umową strony dążyć będą do ugodowego rozstrzygnięcia sporu, tj. w drodze negocjacji i porozumienia.
2. W przypadku niemożności ugodowego rozstrzygnięcia sporu sądem wyłącznie właściwym do rozpoznawania sporów powstałych w związku z niniejszą umową jest właściwy rzeczowo sąd powszechny w Bydgoszczy.

§ 21

Umowę niniejszą sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach z przeznaczeniem 1 egz. dla Wykonawcy i 2 egz. dla Zamawiającego.

WYKONAWCA

ZAMAWIAJĄCY

.....
(data i podpis)

.....